

Norsk Redaktørforening

Styremøte Oslo 2013-09-19

Arne Jensen

Sak 2013-48: Redusert medlemskontingent for små redaksjoner

I sitt møte 2. april i år gjorde NR-styret følgende vedtak:

”NR innfører en ordning med redusert kontingent for medlemmer i publikasjoner med omsetning på under 5 millioner kroner. Det fremmes forslag til landsmøtet om endring i vedtektene, slik at styret får fullmakt til å vedta ulike kontingentsatser.”

Under NRs landsmøte 13. mai ble det enstemmig vedtatt å endre vedtektenes §8, punkt 6, slik at den nye formuleringen lyder:

6. fastsetter kontingent, herunder eventuelle særlige kontingentsatser for visse grupper.

NR-styret er dermed gitt de nødvendige fullmakter til å differensiere medlemskontingenten for visse grupper eksisterende og potensielle medlemmer.

Sekretariatet viser til saksforelegget i *sak 2013-14: Differensiert medlemskontingent*, og kan ikke se at premissene for det resonnementet som ble ført der har endret seg de siste månedene. Sekretariatet konkluderer dermed med at den årlige kontingenten for medlemmer ansatt i mediebedrifter med omsetning på mindre enn fem millioner kroner settes til kr 6000,-. Kontingenten for disse redaksjonene gjelder som en prøveordning ut 2014. Kontingentsatsen for øvrige medlemmer fastsettes som normalt i forbindelse med behandlingen av budsjettet.

Sekretariatet er innforstått med at også en slik differensiert kontingent normalt bør fastsettes samtidig med og sees i sammenheng med den generelle kontingenten og dermed også budsjettet. Samtidig er det sekretariatets oppfatning at det er viktig å komme i gang med markedsføringen av tilbudet overfor de mindre redaksjonene, blant annet med det mål for øye å få seg mest mulig ”full effekt” av omleggingen gjennom 2014. Det vil forhåpentlig gi et godt grunnlag for å vurdere om ordningen skal videreføres i 2015.

Et poeng som ikke er berørt i forelegget til styret 2. april, er spørsmålet om hvilken effekt den reduserte kontingenten skal få for den regionale kontingenten. Sekretariatet kan vanskelig se det annerledes enn at overføringene til regionforeningene reduseres tilsvarende for de medlemmene som får redusert hovedkontingent.

Forslag til vedtak: For mediehus/redaksjoner med en årlig omsetning på mindre enn fem millioner kroner innføres en årlig medlemskontingent i NR på kr 6.000. For medlemmer med redusert kontingent settes den regionale kontingenten (inkludert i de 6.000) til kr 900,-. Kontingentsatsene gjelder ut år 2014. Ordningen med differensiert medlemskontingent evalueres høsten 2014, i forkant av behandlingen av budsjett og kontingentsatser for 2015.

Norsk Redaktørforening

Styremøte Oslo 2. april 2013

NEØ

Sak 2013-14: Differensiert medlemskontingent

Styret besluttet i forbindelse med behandlingen av statusrapporten (NR-sak 2013-02) i møte 13. februar, at spørsmålet om differensierte medlemsseter skulle utredes av sekretariatet. Dette skjedde på grunnlag av utmeldelse fra redaktør Peter Svalheim i Åmliavisa, som mente at kontingenten i NR blir for dyr for redaktører i småaviser. Han antydte at kontingenten fikk et tak, eksempelvis på én prosent av omsetning. Han mente nok én promille. Det ville i hans tilfelle utgjøre omkring 3.000 kroner, basert på avisens omsetning på 3 millioner kroner. Han mente at dette var en naturlig smertegrense for en slik liten avis, med opplag på 1400, tre årsverk i bedriften og 48 avisutgaver i året

1. Kartlegging av NRs medlemmer i dag

Medio februar 2013 hadde NR 756 personlige medlemmer fra omkring 265 ulike redaksjoner og institusjoner. De fleste redaksjonene som har NR-medlemmer arbeider med trykte medier, eventuelt kombinert med nett, fordelt på dagsaviser, fagblader, ukeblader og magasiner. Omkring 85 av medlemmene kommer fra de to store kringkastingsorganisasjonene.

Omkring 475 av våre medlemmer (63 prosent) kommer fra avissektoren, i følge medlemsarkivet.¹ Vi vet at antall dagsaviser i Norge (som utkommer mer enn en gang per uke) er omkring 225, og at NR har medlemmer i omkring 160 av dem. Spørsmålet om differensiert medlemskontingent kan være aktuelt for små redaksjoner med avgrensede ressurser, og dette gjelder dermed ikke bare dagspresseredaksjoner. Spørsmålet vil også måtte klarlegges for magasin-, fagblad- og nett-redaksjoner.

Seneste medlemsoversikt sto i statusrapporten til NR-styremøtet 13.2.2013:

Medie	Kvinner	Ansvarlig	Menn	Ansvarlig	Total
Avis	102	23	375	132	477
Byrå	4	1	11	2	15
Fagpresse	19	17	23	20	42
Internett	11	2	41	10	52
Konsern	0	0	8	0	8
Kringkasting	30	4	56	12	86
Organisasjon	2	0	6	4	8
Magasin	43	17	25	16	68
Totalt	211	64	545	196	756

¹ Vi er ikke trygge på at medlemsystemet vårt gir sikre data for alle typer opplysninger, og på dette punkt er jeg usikker på hvilken kvalitet det er på prosenttallet.

Medlemmer i dagspressen

Kartleggingen av våre medlemmer i dagspressen viser at blant de 227 avisredaksjonene, så har NR medlemmer i 159 av dem (70 prosent). Det er bare i de minste avisgruppene at NR har få medlemmer. Deler vi avisene inn i opplagsgrupper, som svært ofte også vil si noe om økonomisk størrelse og omsetning, får vi disse tallene:

Gruppe	Antall	NR-medl.	Ikke-medlem
Aviser inntil 2000 i opplag:	39	7	32
Aviser mellom 2000 og 4000	61	34	27
Aviser mellom 4000 og 6000	40	33	7 ²
Aviser mellom 6000 og 10.000	34	33	1 ³
Aviser over 10.000	53	52	1 ⁴
Sum	227	159	68

Det fremgår at så godt som alle ansvarlige redaktører i aviser med opplag over 4000 allerede er medlemmer av NR. Det er kun ni publikasjoner, av de 127 publikasjoner som har opplag over 4.000, der redaktøren ikke er NR-medlem.

”Markedet” for ytterligere rekruttering i avissektoren er altså i 68 redaksjoner, som utgjør omkring 30 prosent av avisene. Ikke-medlemmene finnes imidlertid i hovedsak i gruppen med opplag under 4.000, med et antall på 59 redaksjoner som ikke har medlemmer i NR. Det må legges til at 10-20 av disse publikasjonene har hatt redaktører som NR-medlem fra tid til annen. Kanskje er det for flere av dem tilfeldig at de ikke har medlem hos oss når denne registreringen skjedde, men omvendt kan det være et tilsvarende antall som er inne og kanskje ute igjen om et år eller to.

Antall aviser som hører inn under aviskonsern har økt sterkt de senere årene. Både Schibsted, Amedia, Polaris, Mentor Medier og mindre, regionale aviskonsern synes opptatt av at redaktørene følger opp sitt NR-medlemskap. Likevel skjer det også i konsernaviser, særlig i mindre redaksjoner, at en ny redaktør blir stående utenfor NR i kortere eller lengre perioder. Det hender at sekretariatet i slike tilfeller gjør en henvendelse til konsernet og påpeker at vi ”mangler” den ansvarlige redaktør. Som oftest betyr dette at medlemskapet ordnes raskt. Også i den seneste oversikten er det en håndfull konsernaviser som ikke har ansvarlig redaktør som medlem.

Medlemmer i magasiner og ukepresse

Denne gruppen har i dag omkring 70 medlemmer i NR. I det alt vesentlige er dette sjefredaktører eller ansvarlige redaktører, ettersom det bare er at fåtall redaksjoner i denne gruppen som er svært store, og dermed har mange underordnede redaktører.

På grunn av at medlemssystemet vi har i dag, i hovedsak registrerer kun konserneier (som kontingentbetaler) for denne gruppen, er det vanskelig å kartlegge hvor stor dekning medlemstallet gir for redaktører i disse publikasjonene. Basert også på personlige kunnskaper og vurderinger er det sekretariatets oppfatning at de aller fleste redaktører i denne gruppen allerede står på medlemslisten. De store magasin konsernene synes å være opptatt av at redaktørene deres er med i NR-fellesskapet.

² De sju avisene som ikke hadde NR-medlem i denne gruppen og på dette tidspunkt var Øyene, Sandnesposten, Dølen, Nordstrands Blad, Setesdølen, Vestlandsnytt og Strilen.

³ Indre Akershus Blad.

⁴ Finansavisen.

Medlemmer i fagpresse

Fagpresseredaktørene er representert i NR med 42 medlemmer i den seneste oversikten. En manuell kartlegging viser at vi har 53 fagpresseredaktører fra 48 ulike fagblader, og korrekt antall er antakelig enda noe høyere.

Fagpressen varierer - om mulig – enda mer enn dagspressen i størrelser. Noen av Norges største og aller minste opplagstall er representert i denne gruppen. Bladet Audiografen har et opplag på under 500 per utgivelse, mens bladet Motor har et opplag på bortimot 440.000.

Flere fagblader utgis av fellesredaksjoner eller utgiverbyrå, som Ask Media (tidligere blant annet Vanebo media) og LO Media, som begge utgir en rekke fagblader. LO Media har 11 NR-medlemmer alene, og utgjør altså en stor gruppe av våre fagbladmedlemmer. Ukepresse- og magasinkonsernene har også fagblader i sin portefølje. Bladet Motor inngår eksempelvis i Egmont Hjemmet Mortensen-konsernet.

Fagpresseforeningen har cirka 230 publikasjoner som medlemmer. Vi har altså medlemmer i rundt 50 av medlemsbladene, noe som tilsvarer 21 prosent. I tall kan det altså være rundt 180 potensielle medlemmer i fagpressen. Det er nok kun teori å se for seg at samtlige publikasjoner skal ha medlemmer i NR, med mindre det blir en ordning med kollektivt medlemskap. Dette har vært løselig drøftet ved en anledning for noen år siden, uten at det kom til noen realitet. Antakelig mente mange i fagpressebladene at det ble en dyr ordning.

Medlemmer i nettpublikasjoner

I medlemsstatistikken som legges fram til hvert styremøte, opererer vi med 52 medlemmer som har redaktørfunksjon for nettutgivelser. Det er imidlertid bare noen få redaksjoner som utgir rene nettpublikasjoner. Avgrensningene kan være vanskelige på dette området, men de mest iøynefallende i denne sektoren er Nettavisen (med NA24), ABC Nyheter, E24, DinSide, digi.no og forskning.no.

Øvrige nettredaksjoner som de 52 medlemmene tilhører, er VG Nett, Dagbladet.no, aftenposten.no og dn.no, som skriver seg fra tiden da nettpubliseringen ble skilt sterkere ut fra hovedvirksomheten. I tillegg kommer NRKs nettpublikasjoner, men de 52 medlemmene som medlemssystemet definerer som nettredaktører kommer nok også fra noen flere avishus, samt fra nettredaksjoner i konsern og andre grupperinger.

Sekretariatet ser det ikke formålstjenelig å gå dypere inn på dette området. Vi regner med at NR er og vil fortsatt være attraktiv for redaktører i nettpublikasjoner av ulik art.

Medlemmer i diverse andre publikasjoner

Antallet publikasjoner i form av gratisaviser, gatemagasiner og byaviser er økende, selv om det totale antall ikke er veldig stort. Blant slike publikasjoner med NR-medlem har vi fem gatemagasiner (Erlik Oslo, Megafon i Bergen, Gatemagasinet Sorgenfri i Trondheim, Gatemagasinet Virkelig i Tromsø og Gatemagasinet Klar i Kristiansand). For tiden har vi kun to publikasjoner med navn som byavis (Byavisa i Drammen og i Trondheim), samt Vestfold Blad, men det er også noen få slike aviser med andre, superlokale navn som fra tid til annen har medlemmer hos oss.

Av universitets- og høyskoleaviser har vi for tiden tre: Khrono (Høgskolen i Oslo og Akershus), På Høyden (Bergen) og Universitetsavisa (Trondheim).

For et par år siden etablerte vi en lavere kontingentsats for studentaviser, men noen redaktør fra slike blader har ennå ikke meldt seg for å bli medlem.

Medlemmer i kringkastingskonsern

I tabellen ovenfor står kringkastingssektoren med 86 redaktørmedlemmer. Det gjelder i det alt vesentlige NRK og TV2, samt P4 og SBS Norge. TV2 er ved seneste oversikt registrert med 11 medlemmer, der flertallet er kommet til det siste året. Som styret vil huske gjennomførte TV2 en opprydding i de medlemskapene de ville betale for, slik at antall redaktørmedlemmer fra TV2 endte på to-tre medlemmer. Sekretariatet har fått signaler fra TV2 om at redaksjonen vil bli mer aktiv og synlig i NR fremover.

Antall NRK-medlemmer er ganske stabilt. Ved telling medio mars i år var antall NRK-medlemskap 65, og i årene fra 2008 til i dag har antallet variert mellom 62 og 69. NRK sentralt betaler for de aller fleste redaktørene, mens distriktskontorene faktureres direkte. Per i dag er alle distriktsredaktørene medlemmer i NR.

Norsk Journalistlag har vært særlig opptatt av å sikre seg mellomledere i NRK, der det er organisert egen mellomlederklubb. Det ser imidlertid ikke ut som dette har redusert antall NR-medlemmer, med forbehold for at medlem nummer to og/eller tre fra den enkelte distriktsredaksjon kan ha gått marginalt ned.

2. Vurdering av bruk av differensiert medlemskontingent

Redaktøren i ÅmliAvisa mente at smerteterskelen i hans avis, som er blant landets aller minste (nr 14 når man teller opplag nedenfra), går ved én promille av omsetningen, som ville bety 3.000 kroner. Det er mindre enn en tredel av den kontingent vi nå krever inn (kroner 9.800 i 2013). Til sammenlikning er annonseprisen til ÅmliAvisa for en halvside uten farger på 3.600 kroner. I et slikt perspektiv synes nok et kontingenttak på 3.000 kroner å være svært lavt.

Omsetningstak i de minste avisene

Vi har i dag omkring 30 medlemmer i dagspressen med en omsetning som ville få effekt av redusert kontingent, dersom det settes et tak svarende til én promille av omsetningen. Aviser med omsetning på mer enn 9.8 millioner kroner faller altså utenfor. 20 av de 30 avisene som eventuelt ville bli omfattet av ordningen med en slik grense, har en omsetning på mellom 5 og 10 millioner kroner – og omfatter aviser som Sunnmøringen, Tysnes, Haramsnytt, Bø Blad, Ryfylke, Vesteraalens Avis, Sykkylvsbladet, Hordaland Folkeblad, Bømlo-Nytt, Rjukan Arbeiderblad, Fjordabladet og Firda Tidend.

Alle disse avisene er redaksjoner som har hatt medlemmer i NR i årevis og sjelden er borte fra listene våre. De er også sjeldne på restanselister for ubetalt kontingent, stormøter eller kurs. Også flere av avisene med lavere omsetning enn fem millioner har hatt NR-medlemmer i flere år, men i denne gruppen er det flere tilfeller av at avisen i perioder er uten NR-medlem og her finner vi også de fleste tilfeller av at vi må ta tap på manglende innbetalinger.

Samtidig er også i denne gruppen at det kan hentes flere medlemmer, dersom vi åpner for en mer differensiert kontingent. Som vist ovenfor i dagspresstabellen er det rundt 60 småaviser som er uten redaktør med NR-medlemskap, og de aller fleste finner vi igjen på listen over aviser med en omsetning på mindre enn fem millioner kroner.

En tenkelig løsning kan være å fastsette en lavere kontingent for aviser med omsetning som er lavere enn fem millioner kroner. Omsetningstallene for 2011 viser at det gjaldt da cirka 50 aviser, mens antall aviser med omsetning under 6 millioner kroner var 62.

Kontingenten kan da enten fastsettes til et bestemt beløp, eller det kan være "Åmli-modellen" med et tak knyttet til promille.

Andre medlemmer

Redusert kontingentsats kan selvsagt også tenkes for andre medlemsgrupper, som fagbladet, ukeblader, magasiner og andre. Et eventuelt vedtak om lavere sats for mindre aviser, bør selvsagt få tilsvarende virkning for andre publikasjoner. Det kan gjelde gratisaviser, gatemagasiner, andre magasiner, ukeblad, fagblad og radiostasjoner. Dersom en lavere sats innføres, vil det også i disse gruppene kunne være enkelte som vil få lavere kontingent enn de betaler i dag. Ettersom vi bare kjenner omsetningstall for dagspressen, er det vanskelig å si presist hvor mange det kan dreie seg om, men sekretariatet antar at det kan være omtrent like mange som i dagspressesektoren. Det vil med andre ord bety omkring 20 medlemskap totalt.

Konklusjon:

Sekretariatet anbefaler at styret vedtar å innføre en lavere kontingentsats for publikasjoner med omsetning som er lavere enn 5 millioner kroner, og at denne settes til ca 60 % prosent av full kontingent. Basert på dagens kontingent på 9800 kroner, vil det tilsi 5.880 kroner. Det vil være mest praktisk at det konkret blir vedtatt et bestemt beløp, samtidig med at styret fastsetter den fulle kontingent. Eksempelvis kan det skje ved å runde av oppover til 5.900 i dagens situasjon.

Dersom vi ikke vinner flere medlemmer på et slikt tiltak, risikerer vi å tape 4.000 kroner per medlem. Risikoen antas å ligge under 100.000 kroner – men vi føler oss ganske sikre på at vi vil være i stand til å hente inn flere nye medlemmer med slik lavere kontingentsats.

For å forberede innføring av lavere kontingentsats har sekretariatet i sak 2013-16 (Innkomne forslag til landsmøtet), der NR-styret fremmer forslag til endring i vedtekter, også tatt med en fullmakt for NR-styret til å vedta spesielle kontingentsatser for spesielle medlemsgrupper.

Forslag til vedtak:

NR innfører en ordning med redusert kontingent for medlemmer i publikasjoner med omsetning på under 5 millioner kroner. Det fremmes forslag til landsmøtet om endring i vedtektene, slik at styret får fullmakt til å vedta ulike kontingentsatser.